

různé

ČÍNSKÁ ARMÁDA

Současná čínská armáda prošla složitým a rozporným historickým vývojem. Vybudovala ji Komunistická strana Číny jako ozbrojený nástroj čínské lidové revoluce. Nan-čchanské povstání 1. srpna 1927 (proti kontrarevolučním silám Kuomintangu) fakticky znamenalo vznik nové revoluční — čínské Rudé armády. Po vytvoření protijaponské jednotné národní fronty mezi KS Číny a Koumintangem byla čínská Rudá armáda 22. srpna 1937 přejmenována na 8. Národní revoluční armádu a pod vedením KS Číny se zúčastnila všelidového boje proti japonskému militarismu. V roce 1937 byla ještě vytvořena Nová 4. armáda. Lidová vojska vedení KS Číny se od roku 1947 začala nazývat Lidová osvobozenecká armáda. Tento název si armáda uchovala i po vzniku Čínské lidové republiky 1. října 1949. Po schválení první ústavy ČLR v září 1954 se armáda oficiálně nazývá Čínská lidová osvobozenecká armáda.

Vznik ČLR a generální linie budování základů socialismu, kterou vracovalo politické byro KS Číny v roce 1952 a dále rozvinul VIII. sjezd KS Číny v září 1956, tvořily základnu, aby Čínská lidová osvobozenecká armáda byla budována jako socialistická armáda a podílela se na zajišťování obrany socialistických zemí. Čínští lidoví dobrovolníci účinně pomohli korejskému lidu proti americké agresi v letech 1950—1953. Mao Ce-tung a jeho stoupenci proces socialistické výstavby a budování socialistické armády na sklonku padesátých let vážně narušili. V letech 1958—1960 vnutili straně politiku „tří rudých praporů“ („velký skok“, lidové komuny, nová generální linie), která revidovala generální linii budování základů socialismu. Maoisté během „kulturní revoluce“ v letech 1966—1969 rozbili KS Číny.

Plukovník PhDr. Vladislav Rybický, CSc.

Orgány lidové moci nastolily v Číně režim vojenskobyrokratické diktatury a prosadily nacionalistickou, hegemonistickou, šovinistickou a antisovětskou politiku. To vše velmi vážně ohrozilo socialistické vytvoření čínského lidu. Pekingské vedení dne 3. dubna 1979 jednostranně zrušilo platnost spojenecké smlouvy mezi SSSR a ČLR ze 14. února 1950. Tyto a další skutečnosti se musely promítnout i do čínské armády, do jejího charakteru, poslání a funkcí. Nejpodstatnější bylo to, že pekingské vedení:

- odmítlo socialistické principy výstavby čínské armády a nahradilo je maoistickými zásadami,

- posílilo potlačovatelskou funkci armády při prosazování maoistické linie, při řešení vnitrostranických sporů, při realizaci programu militarizace země,

- zvýraznilo úlohu armády při prosazování hegemonistických cílů v mezinárodní oblasti,

- orientovalo přípravu armády proti SSSR, VSR a dalším socialistickým zemím,

- vyhlásilo program čtyř modernizací, z nichž rozhodující význam přikládalo modernizaci armády.

Armáda zaujímala a zaujímá v Číně zvláštní politické postavení. Dobře je známa úloha, kterou sehrála Lin Piaova vojenská klika během kulturní revoluce. Je též skutečností, že Teng Siao-pching se v roce 1976, kdy znovu upadl v nemilost Mao Ce-tunga, ukrýval v armádě před hněvem svých protivníků. Také o osudu „gangu čtyř“ po smrti Mao Ce-tunga v září 1976 bylo rozhodnuto teprve tehdy, když vedoucí představitelé armády v čele s tehdejšími ministrem obrany Jie Tien-jingem přesvědčili vedení KS Číny, že armáda bude podporovat opatření na odstranění „gangu čtyř“. Koneckonců i základní kádrové změny ve vedení KS Číny v polovině roku 1981 byly udělány poté, kdy vedení armády je podpořilo.

6. zasedání ÚV KS Číny v červnu 1981 ve schváleném Usnesení o některých otázkách dějin KS Číny od založení ČLR přiznává nejzřejmější nezdary maoismu jak

v politice, tak i v ekonomice a odsuzuje kult Maovy osobnosti, kritizuje politiku „velkého skoku“, „lidových komun“, „kulturní revoluce“ a koncepci tzv. permanentní revoluce za diktatury proletariátu. Potvrzuje však, že maoismus zůstává i nadále oficiální politikou a ideologií KS Číny a ČLR.

Maoismus jako nacionalistický, maloburžoazní, velmocenský a šovinistický směr charakterizuje:

- militantní hegemonismus, který postupuje všechny sféry vnitřní i zahraniční politiky,

- kult násilí a krajní antidemokraticismus,

- militarismus, jehož projevením je orientace na válku jako univerzální prostředek k řešení všech sociálních problémů, zneužívání marxismu-leninismu, snaha zakrýt marxisticko-leninskou terminologií faktickou falzifikaci vědeckého komunismu,

- nepřátelství k vědeckému socialismu, které nabylo formy antisovětského, paktování s nejreakčnějšími silami kapitalistického světa na základě antisovětského boje proti mezinárodnímu komunistickému, národně osvobozenkému, demokratickému a mírovému hnutí.

Na tomto základě je budována vojenská síla země, kterou bezprostředně vyjadřuje čínská armáda a její významná úloha nástroje politiky.

Čínské ozbrojené síly tvoří armáda, pohraniční vojsko, vojsko všeobecné bezpečnosti a lidové milice. Armáda představuje hlavní jádro ozbrojených sil. Skládá se z pozemního vojska, vojenského letectva, vojska protivzdušné obrany a strategických sil — jaderných a raketových. Kromě toho se čínská armáda dělí na speciální druhy vojsk: tankové a mechanizované, pěchotu, ženijní, spojovací, chemické, dělostřelectvo a další. Čínské ozbrojené síly plní tři hlavní funkce: vnitřní (potlačovatelskou), výrobní a vnější. Čínská armáda je významným nástrojem hegemonistické, ale i ekonomické politiky pekingského vedení.

Hlavním řídicím orgánem čínské armády je **vojenská komise ÚV KS Číny**. Jejími členy jsou především členové politického byra ÚV KS Číny. Předsedou vojenské komise je od června 1981 Teng Siao-pching, který je zároveň vrchním velitelem ozbrojených sil ČLR. (Do zasedání ÚV KS Číny v červnu 1981 předsedou vojenské komise ÚV KS Číny byl vždy předseda KS Číny: Mao Ce-tung až do své smrti v září 1976 a od září 1976 do června 1981 Chua Kuo-feng. Nynější předseda KS Číny Chu Jao-pang je členem vojenské komise a nezastává podle ústavy z roku 1978 funkci vrchního velitele ozbrojených sil ČLR.) Vojenská komise řídí ministerstvo obrany a ministerstvo bezpečnosti a lidové milice. Vojenská komise ÚV KS Číny stanoví vojenskou doktrínu, rozhoduje o otázkách výstavby ozbrojených sil, jejich vybavování zbraněmi a bojovou technikou, jakož i kádrové a další zásadní otázky.

Bezprostřední řízení armády a její výstavbu uskutečňuje **ministerstvo obrany**, které podléhá vojenské komisi ÚV KS Číny a státní radě, tj. vládě. Od podzimu roku 1980 je ministrem obrany Keng Piao. Ministerstvu obrany jsou podřízeny: generální štáb, hlavní politická správa (pouze částečně), hlavní týl, vědeckotechnický výbor, hlavní štáb vojenského letectva a protivzdušné obrany státu, hlavní štáb vojenského námořnictva, hlavní kádrová správa, správa inspekce a dále velitelství dělostřelectva, velitelství tankových vojsk, velitelství spojovacích vojsk, velitelství železničních vojsk, 2. velitelství dělostřelectva (raketová vojska) a velitelství železničního vojska.

Generální štáb si v rámci ministerstva obrany uchovává značnou samostatnost, je orgánem operativního řízení armády a plní též funkci velitelství pozemních vojsk. Náčelníkem generálního štábu je Jang Te-č'. Generální štáb má tyto správy: politickou, operační, zpravodajskou, bojové přípravy, mobilizační, chemických vojsk, spojovacích vojsk, zabezpečovacích vojsk, školskou, topografickou, zbrojní a

administrativní. Generální štáb významně přispívá k vypracování vojenské doktríny.

Hlavní politická správa řídí stranicko-politickou a politickou práci v čínské armádě a v určitém rozsahu uskutečňuje politickou práci mezi obyvatelstvem. Hlavní politické správě jsou dále podřízeny orgány justice a vojenské tiskové orgány. Hlavní politická správa je přímo podřízena ÚV KS Číny a vojenské komisi ÚV KS Číny. Náčelníkem hlavní politické správy je Wej Kuo-čching. Hlavní politická správa má tyto správy: propagandy, organizační, bojové pohotovosti, pro práci s mládeží, pro práci mezi obyvatelstvem, pro práci mezi vojáky a obyvatelstvem nepřítelů, pro práci s kádry, pro řízení vojenského školství, pro mezinárodní styky a pro finance. Politické orgány (správy a oddělení) existují u druhů ozbrojených sil, hlavních správ ministerstva obrany a generálního štábu, u vojenských okruhů, armád, sborů, divízi, pluků, praporů a rot. Určité odlišnosti ve struktuře politických orgánů jsou u vojenského letectva a u vojenského námořnictva. V čínské armádě na všech stupních vojenského organismu působí komisaři, organizace KS Číny a organizace Komsomolu.

Dalšími centrálními řídicími orgány čínské armády jsou velitelství: vojenského letectva, vojenského námořnictva, protivzdušné obrany, strategických sil (2. velitelství dělostřelectva) a hlavního týlu.

Území ČLR je teritoriálně rozděleno do těchto vojenských oblastí (okruhů): Sin-Tiang, Lan-čou, Peking, Šen-jang, Wuchan, Fu-čou, Nanking, Tinan, Kchun-ming, Kuang-čou a Čcheng-tu. Vojenské oblasti (okruhy) se dále dělí na obvody a nižší články. V čele každé vojenské oblasti (okruhu) stojí velitel s politickým komisařem. Vojenské oblasti (okruhy) jsou velitelsky podřízeny generálnímu štábu.

Čínská armáda si uchovává tradiční organizační členění: polní armáda, divize, pluk, prapor (u dělostřelectva oddíl) a nižší jednotky. Polní armáda se pokládá za hlavní operačně taktickou bojovou jednotku schopnou plnit důležité bojové úko-

1y. Obvykle se skládá ze tří divízi a má asi 40 000 vojáků. Každá divize má zpravidla pět pluků a další speciální jednotky. Určité odchylky v organizační struktuře mají jednotky vojenského letectva, vojenského námořnictva, strategické síly, týlové jednotky a zařízení. Vedle akademií (nejvyšších vojenských škol) existují nižší typy vojenských škol. Do vojenských škol se každoročně přijímá kolem 15 000 posluchačů. Čínská armáda má stále značný nedostatek kvalifikovaných kádřů. Za třicet let existence ČLR byly v zemi s téměř miliardou obyvatel vyškoleny pouze tři milióny vysokoškolsky vzdělaných odborníků. Na čínských vysokých školách nyní studuje milión lidí.

Bojové možnosti čínské armády vyjadřují: jaderné, strategické a klasické síly a morálně politický stav. V čínské armádě se tradičně dělá cílevědomá a rozsáhlá politická a ideologická práce.

Jaderné ozbrojené síly Číny na počátku osmdesátých let. Čínský jaderný výzkum na přelomu let 1957—1958 se zaměřil na urychlené využití jaderné energie pro vojenské účely. Začal se uskutečňovat program budování raketových jaderných sil. V roce 1964 byl uskutečněn první jaderný pokus a krátce po něm se do výzbroje čínské armády dostávají jaderné a posíláze vodíkové zbraně. Nosiči těchto zbraní se stávají letadla Tu-16 a rakety středního doletu. V roce 1970 byla vypuštěna nová umělá družice Země, nazvaná Chicom. V roce 1980 byla v Číně vyzkoušena mezikontinentální balistická raketa s doletem 11 000—13 000 km. Program modernizace armády z roku 1977 mimo jiné stanovil budování nových vědních odvětví, jako je jaderná a laserová fyzika, fyzika vysokých energií a pevných fází, kosmická a laserová technika a další.

Čína má 110—130 nosičů jaderných zbraní středního doletu. Odhaduje se, že má k dispozici kolem 5—10 mezikontinentálních balistických raket a přibližně 500 jaderných hlavic. Hodnota jaderného raketového potenciálu Číny ve srovnání se Sovětským svazem a Spojenými státy ameríc-

kými je nesrovnatelně menší. USA mají 2 112 nosičů jaderných zbraní, z toho 1 053 odpalovacích zařízení mezikontinentálních balistických raket na čtyřiceti raketových ponorkách s jaderným pohonem. Ovšem ani čínský jaderný potenciál není zanedbatelný vojensky. A nejen to. V rámci realizace programu „čtyř modernizací“ se jeho hodnota bude dále zvětšovat a zdokonalovat. Čína uskutečňuje výzkum neutronových zbraní, ale i dalších zbraní hromadného ničení. Čína jako čtvrtý stát po USA, SSSR a Japonsku vyvinula a úspěšně vyzkoušela pomocné plasmové motory pro stabilizaci a úpravu oběžné dráhy družic. Tyto motory mají velký význam pro udržení spojových, zpravodajských a meteorologických družic na oběžné dráze.

V Číně existují podmínky pro další výstavbu jaderných raketových sil. Čína má rozsáhlé zásoby uranové rudy. Celkové zásoby na více než 40 nalezištích se odhadují na 300 miliónů tun. Kromě toho má Čína i značné množství lithia, jehož se používá při výrobě vodíkových pum. Čína má asi 12 jaderných reaktorů, 14 urychlovačů a přes 10 závodů na obohacování uranové rudy. Výrobní kapacita jaderného průmyslu umožňuje Číně vyrábět ročně kolem 70 jaderných hlavic.

Čína může některými raketami do veliké hloubky všech sousedních států dopravit jadernou nálož na cfl (u SSSR až do jeho evropské části). Převážná většina jaderných prostředků je umístěna podél hranic se socialistickými zeměmi: Sovětským svazem, Mongolskou lidovou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou.

Klasické vojenské prostředky Číny na počátku osmdesátých let. Přestože v Číně od roku 1954 existuje všeobecná vojenská povinnost (to opět potvrdila ústava z roku 1978), čínská armáda je v podstatě armádou výběrovou. Z celkového počtu 10—15 miliónů branců je k výkonu vojenské služby povolávána pouze jejich malá část, těch nejkvalitnějších. Délka vojenské služby v čínské armádě je u pozemních vojsk 2—4 roky, u vojenského letectva 3—5 let a u vojenského námořnic-

tva 4—6 let. Čína má pravděpodobně nejpočetnější armádu na světě.

V roce 1981 měla asi 4 750 000 vojáků v pravidelných jednotkách armády. V případě potřeby může zmobilizovat desítky milionů záložníků, ovšem s minimální výzbrojí. Vedle jednotek pravidelné armády existují oddíly lidových milicí (domobrany). Jejich počet se odhaduje na více než 150 milionů lidí. Lidové milice jsou vyzbrojeny zastaralými ručními zbraněmi, mají vlastní organizační strukturu a nejsou podřízeny ministerstvu obrany.

Početní stav čínské armády se v posledních letech zvyšuje: od roku 1978 3 950 000, do roku 1981 4 750 000.

Z celkového počtu příslušníků armády připadá na pozemní síly 3 900 000 vojáků, na vojenské námořnictvo 360 000 vojáků a na vojenské letectvo 490 000 vojáků.

Nejpočetnější částí čínské armády bylo a zůstává pozemní vojsko. V něm je koncentrována největší část lidské síly. Čínská armáda má značný nedostatek moderních zbraní a bojové techniky, zejména letadel, tanků, raket, děl, prostředků protivzdušné obrany, spojovacích a jiných bojových prostředků. Všeobecně se soudí, že výzbroj čínské armády je v průměru na úrovni druhé poloviny padesátých let. Čínské vedení se snaží tento obtížný problém řešit dvojím způsobem: rozvojem vlastního vojenského výzkumu a vojenské výroby (na zbrojení vynakládá Čína asi 40 % státního rozpočtu) a dovozem zbraní a technického zařízení z imperialistických států NATO. Spojené státy americké přislíbily, že dodají Číně nejmodernější radiolokátory, pozemní stanice pro příjem informací z americké družice Landsat-D, vojenská dopravní letadla, vrtulníky, spojovací techniku a další. Prohlásily, že pomohou Číně při rozvoji a modernizaci jejího zbrojního průmyslu, včetně dodávek montážních linek na výrobu vrtulníků a technologie pro stavbu vojenských lodí. Také další imperialistické státy Anglie, Francie a NSR doávají Číně některé zbraně a bojovou techniku. Celkové přezbrojení čínské armády je však i pro imperialistické armády ob-

rovský úkol dalekosáhlého charakteru. Proto se domnívají, že pro začátek stačí zvýšit pohyblivost čínské armády, zlepšit její týlové zabezpečení. Imperialistické mocnosti si uvědomují, že Čína rozsáhlé dodávky zbraní nemůže zaplatit. Objevují se též hlasy, kde jsou záruky, že mohutně vyzbrojený čínský kolos zůstane usměrněn tam, kam si přeje Spojené státy americké, tj. proti Sovětskému svazu a dalším socialistickým státům.

Ničivou sílu čínských klasických sil vyjadřují zejména tyto zbraně: 11 000 tanků, 3900 děl a minometů, přes 135 bojových lodí, 5300 letadel a kolem 350 vrtulníků. V posledních letech se v čínské armádě zvýšil počet tankových pluků z 30 na 90, počet tanků u tankových divizí z 200 na 300 tanků. Byly vytvořeny tzv. „úderné skupiny“ k boji s tanky. Mají 3 až 4 tisíce vojáků a potřebnou bojovou techniku (dělostřelectvo a protitankové rakety). Zástupce náčelníka generálního štábu Čang-čen v interviewu pro agenturu Nová Čína v roce 1981 zdůraznil, že vedení armády klade veliký důraz na rozvoj tankových vojsk. Pozornost Číny se soustřeďuje i na výstavbu vojenského námořnictva, aby mohlo operovat do vzdálenosti 7200 km od čínských břehů.

Čínské politické a vojenské vedení pokládá pozemní vojsko za hlavní druh ozbrojených sil. Pozemní síly jsou rozděleny do tří kategorií. První tvoří jednotky vybavené těžkou bojovou technikou a dopravními prostředky. Tyto jednotky mohou bojovat v těžkém horském terénu. Druhou tvoří jednotky vyzbrojené lehkými zbraněmi, s malým počtem vozidel. Třetí kategorií tvoří jednotky předurčené k vedení partyzánského boje. Čínská armáda přes velkou početnost nemá prozatím dostatek prostředků k vedení rozsáhlých a hlubokých bojových operací. To mimo jiné ukázala i čínská agrese proti Vietnamu v roce 1979. Čína do bojové činnosti nasadila přes 600 tisíc vojáků, 580 letadel, 550 tanků a mnoho další bojové techniky a přece nedosáhla předpokládaných strategických cílů.

Čínská vojenská doktrína v posledních

letech prodělává důležité změny. Jde především o zřetelný ústup od strategie lidové války, která byla v šedesátých letech pokládána za univerzální. Nyní ve vojenské doktríně vystupují do popředí tyto zásady:

1. Příprava čínských ozbrojených sil jak na globální jaderný vojenský konflikt, tak příprava k vedení omezené, především války s použitím klasických zbraní.

2. Hlavním nepřítelem ve válce, kterou povede Čína, bude Sovětský svaz a další socialistické země. Proto čínské vedení rozmístilo více než polovinu čínské armády, vojenského letectva a další prostředky podél sovětsko-čínské, mongolsko-čínské a vietnamsko-čínské hranice.

3. Orientace čínské armády na přípravu útočných operací, které však nevylučují obrannou činnost a vedení partyzánské války. Stále zřetelnější je tendence přípravy čínské armády k vedení preventivní války. Generální štáb čínské armády uspořádal v červenci 1979 seminář o moderních poznatcích vojenské vědy a techniky a znalostech vedení moderní války. Semináře se zúčastnili vedoucí pracovníci všech složek armády, výboru pro vědu a techniku a posluchači vojenských vysokých škol. V září 1981 se konaly v severní Číně rozsáhlé manévry, kterých se zúčastnilo asi 200 000 vojáků a veliké množství bojové techniky. Proběhly v podmínkách,

které odpovídaly požadavkům soudobé války. Manévrum přihlížel předseda vojenské komise ÚV KS Číny Teng Siao-pching, kterého doprovázel předseda ÚV KS Číny Chu Jao-pang a další vedoucí čínští představitelé.

4. Příprava armády a široké veřejnosti k plnění zásad vyjádřených v heslech: tři údery a tři obrany, tj. boj s tanky, letadly a vzdušnými výsadky, obrana proti jaderným, chemickým a bakteriologickým zbraním. Při výstavbě ozbrojených sil se klade hlavní důraz na budování raketových jaderných sil a pozemních sil.

5. Orientace na vojenskou spolupráci Číny s hlavními imperialistickými mocnostmi, především se Spojenými státy americkými. Mezi Čínou a USA bylo dohodnuto: svolávat pravidelné konzultace k slaďování postupu ve vojenské oblasti, zejména zpravodajských a dalších vojenských informací, které zajímají obě strany, vzájemné návštěvy vysokých vojenských představitelů a další oblasti vojenské součinnosti.

6. Zasedání ÚV KS Číny v červnu 1981 znovu zdůraznilo strategický úkol — vybudovat z Číny moderní mocnost s moderním zemědělstvím, s moderním průmyslem, s moderní národní obranou a s moderní vědou a technikou. Tento úkol tvoří východisko další výstavby čínské armády, vojenského výcviku, politické práce a vědeckého výzkumu.

СОДЕРЖАНИЕ

Полковник Франтишек Кнотек	
Мастерское овладение оружием и сложной боевой техникой – неотделимая составная часть боевой подготовленности ЧНА	3
Автор разбирает основные направления и задачи армии для дальнейшего повышения обороноспособности ЧССР. Он обращает внимание на процесс подготовленности офицерского состава, целенаправленную и эффективную подготовку войск, морально-политический фактор, боеподготовленность оружия и боевой техники, а также на техническую подготовку.	
Полковник Ян Полашек, кандидат философских наук	
Методологическое значение исторического материализма для военной теории и практики	8
Автор рассматривает исторический материализм, как общую философскую теорию исторического процесса, как методологическое значение для военной теории и практики, а также, как общую методологию общественных и военных наук.	
Полковник Эмил Лабуда, кандидат военных наук, доцент полковник Ян Свобода	
Дальнейшее повышение творческого военно-теоретического мышления	15
Авторы, исходя из задач XVI съезда КПЧ и постановления Пленума КПЧ о внедрении научно-технического прогресса в условиях ЧНА, объясняют направления и методы дальнейшего повышения уровня творческого военно-теоретического мышления. Они подчеркивают значение учений всех видов, научные конференции, а также командирской подготовки военных кадров.	

ВОЕННОЕ ИСКУССТВО

Генерал-майор Вацлав Роучка	
Особенности управления войсками коалиционного состава	19
Автор статьи, исходя из опыта Великой Отечественной войны и послевоенных учений, разбирает некоторые особенности в управлении войсками объединений коалиционного состава. Он обращает внимание на языковой барьер при разработке главных документов (в подготовке и ходе операции), на особенности управления войсками ПВО, а также на управление ВВС коалиционного состава.	
Полковник Ярослав Коларж, кандидат военных наук, доцент	
Принципы управления войсками	23
Автор статьи разбирает главные принципы управления войсками, обращая особое внимание на принцип единства политического, государственного и военного руководства, единоначалия, централизации управления, оперативности, а также на принцип личной ответственности командующих (командиров) и начальников.	
Майор Франтишек Валах	
Совместная подготовка союзных армий	27
Автор статьи разбирает некоторый опыт подготовки штабов и войск в ходе учений союзных войск. Он обращает особое внимание на взаимодействие, управление и связь, а также на тыловое обеспечение.	
Капитан Йосеф Едличка	
Некоторый опыт использования электронно-вычислительной техники в войсках	33
Автор рассматривает некоторые решающие принципы, условия и мероприятия, которые влияют на широкое применение электронно-вычислительной техники в войсках.	

Полковник Владислав Лысак подполковник Милош Бартоничек, кандидат военных наук	
К математическому моделированию потерь	38
Автор статьи разбирает математическую модель потерь живой силы и боевой техники в ходе боевых действий, во всех видах боевой деятельности войск без применения средств массового поражения.	
Подполковник Иван Козак	
Методика работы вычислительного пункта авиационного соединения	43
Автор статьи знакомит читателей с применением передвижных ЭВМ на командном пункте авиационного соединения, в этапе подготовки принятия решения, а также планирования и ведения боевых действий. Кроме этого, автор разбирает методику работы вычислительного пункта авиационного соединения и ее особенности по сравнению с этим же пунктом штаба общевойсковой соединения.	
Майор Ярослав Зелены	
Применение калькуляционной машины с программой при постройке заграждений	48
Автор статьи, на основе целей применения калькуляционной машины с программой, разбирает подготовку проектов для ЭВМ, а также положительные и отрицательные стороны в использовании этих машин.	
Полковник Мирослав Лакомы, доцент полковник Вацлав Соукуп, кандидат военных наук подполковник Сватоплук Подешва, кандидат военных наук	
Защита от нейтронного оружия	52
Авторы объясняют принцип и специфические действия ядерного оружия с повышенной проникающей радиацией. Они рассматривают действия проникающей радиации с высокой долей быстрых нейтронов, а также технические проблемы защиты от них. В заключении авторы предлагают некоторые принципы и способы защиты войск и тыла от указанного оружия массового поражения.	
Подполковник Карел Яничек	
Танковое и автомобильно-техническое обеспечение оборонительного боя полка и дивизии	60
Автор статьи разбирает содержание танкового и автомобильно-технического обеспечения оборонительного боя. Он обращает внимание на планирование и организацию указанного вида обеспечения, а также на распределение сил и средств танкового и автомобильно-технического обеспечения дивизии и полка в обороне.	
Полковник Станислав Черны полковник Эмил Нехвата	
К учению „Фатра - 81“	67
Авторы статьи разбирают некоторый опыт из командно-штабного тылового учения. Они обобщают, главным образом, вопросы приведения тыла в полную боевую готовность, нагрузки и выгрузки материала, а также вопросы подвоза боеприпасов на огневые позиции артиллерии.	

ИЗ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ АРМИЙ

К психологии штабного труда	71
Принципы научной организации управления войсками	78
ИНФОРМАЦИИ	
Полковник Владислав Рыбецки, кандидат философских наук	
Китайская армия	83
Автор разбирает составные части Вооруженных Сил Китая. Основное внимание он обращает на ядерные силы и средства, а также на классические средства ведения вооруженной борьбы Китая в начале восьмидесятых лет.	